

Yttrande över detaljplan för Kristinastigen inom Bergsbrunna, Uppsala kommun, dnr 2012/20134-1

BERGSBRUNNA EGNACHEMSFÖRENING YTTRANDE 2013-02-13

Mats Åkerblom

Bergsbrunna Villaväg 4

757 56 UPPSALA Plan- och byggnadsnämnden 753 75 UPPSALA

Yttrande över detaljplan för Kristinastigen inom Sävja-Bergsbrunna, Uppsala kommun, dnr 2012/20134-1

Sakägare

Bergsbrunna Egnahemsförening är sakägare i ärendet eftersom det var med föreningens representant överenskommelsen om fredande av planområdet träffades.

Det var icke enskilda politiker eller tjänstemän som stod för överenskommelsen, utan det var Uppsala kommun genom sina representanter.

Kommunen kan nu inte ensidigt bryta ett ingånget avtal, enligt föreningens uppfattning. En ny förhandling mellan parterna måste därför vidtas innan detaljplanen kan beslutas.

Överenskommelsen och dess bakgrund

Bergsbrunna Egnahemsförening har alltsedan tiden före Vaksala kommuns sammanläggning med Uppsala intagit ståndpunkten att värna hela Lunsen. Den har medgivit bebyggelse av stadsdelen Sävja samt av Uppsävja Förskola och i överenskommelse med Uppsala kommun fått löfte att resterande skog ska skyddas. Kommunens planer och överenskommelsen visas nedan.

Tidigare planer och överenskommelser mellan kommunen, 5:e lokala rådet, dess boendegrupp i planeringen för stadsdelen Sävja samt de boende.

Föreningens sekreterare deltog som ledamot i femte lokala rådet och dess boendegrupp i planläggningen av Sävja. De första streck som drogs av stadsarkitekten var breda gröna och visade var grönstråken skulle vara för att bäst tjäna befintliga och nya bostadsområden.

Därefter lades kvartersmark och gatumark ut. Ett brett streck drogs mellan Kristinastigen och Uppsävjaskolan. Grönstråket där skulle garantera förbindelsen till Lunsen från Norra Uppsävja, samt i förlängningen från Sävjaån. Det skulle vara tillräckligt brett för att de boende skulle få skogskänsla så fort de passerat Skogsvägen, och för att den vilda faunan skulle våga passera genom det.

I överenskommelsen om Sävjaplanen mellan kommunen och de boende åtog sig de boende att ej överklaga planen och Uppsala kommun åtog sig att ej exploatera mark utanför planområdet. Därmed skulle grönpassagen mellan Uppsävjaskolan och Kristinastigen vara fredad.

I slutet av 1976 beslöt Byggnadsnämnden att utan föregående planläggning och information ge bygglov för uppförande av en förskola på parkmark i området mellan Uppsävjaskolan och Kristinastigen. Detta beslut skulle halvera det grönområde som Uppsala kommun i överenskommelsen om Sävja bundit sig för att ej exploatera. Det var naturligt att närboende och Bergsbrunna Egnahemsförening skulle besvära sig över beslutet.

Detta ville Uppsala kommun undvika eftersom statsbidrag till förskolan skulle erhållas om spaden kom i jorden före årets utgång. Därför sökte Uppsala kommun en överenskommelse med de boende och med boendeföreningarna i området.

Uppdraget att ta kontakt med de boende och deras representanter gavs åt Ingemar Andersson, då ordförande i femte lokala rådet. Han uppsökte dessa före årsskiftet och framlade Uppsala kommuns

önskan. Från de boendes sida framfördes att en byggnad stred mot kommunens åtagande i Sävjanplanen att marken skulle vara fredad. De boende krävde som motprestation att återstående mark skulle vara fredad mot exploatering och rörgravar, eftersom grönstråket främst behövdes för de boende i norra Uppsävja, samt för viltet.

Ingemar Andersson framförde detta besked till Uppsala kommun som då beslöt att tillmötesgå detta de boendes krav. Som ett led i denna överenskommelse överklagades inte beslutet om förskolan, och Uppsala kommun kunde sätta spaden i marken före årsskiftet och därmed uppbära statsbidraget. Överenskommelsen är naturligt nog inte protokollförd eftersom det var frågan om avsteg från gängse planförfarande med samråd, utställning, information till sakägarna eller rådrum för sakägarna att överklaga (nästan som ett svartbygge). Marken var ej planlagd, utan angiven som parkmark i översiktsplanen. Bevisbördan att förskolans tillkomst skulle kunna sägas ha följt byggnadslagen åvilar nämnderna

Kommunens tidigare ställningstaganden

Danmarks kommunalnämnd anförde 1996-02-15

"Danmarks KDN beslutade vid sammanträde 1996-02-15 att överlämna följande synpunkter.

Planeringen av bebyggelsen i Sävja skedde i samråd med Planberedningen, Byggnadsnämnden, Fritidsnämnden, Socialnämnden m fl samt med 5:e Lokala rådet och dess boendegrupp, där områdets villaföreningar var representerade. Samarbetet ledde fram till områdena för dagens Sävja, samt för de avslutande etapperna intill dagens Sävja 3.

I samarbetet ingick även en överenskommelse mellan de centrala nämnderna å ena sidan samt lokalarbetsrådet och de boende å andra sidan. Denna muntliga överenskommelse hade två inslag:

a) boenderepresentanterna förband sig att se till att Sävjanplanen genomfördes utan överklaganden eller andra fördröjningar, samt

b) planberedningens och byggnadsnämndens representanter förband sig att se till att ingen bebyggelse skulle ske som gick utanför planen.

Denna överenskommelse har hittills iakttagits. Berört område ingår i denna överenskommelse.

Sävjanplanen byggde på att varje bostadsområde, äldre och tillkommande, skulle ha fria grönnorridor ut till Lunsen, utan bilvägar. Området mellan Kristinastigen och barnstugan är den grönnorridor som avsågs betjäna framför allt norra Bergsbrunna samt norra Uppsävja, dvs de boende på Fiskgjusevägen, Falkvägen, Duvhöksvägen och Sävja Vråkväg. Alla dessa skulle därför kunna sägas vara sakägare.

Det bör observeras, att de nu boende i detta område, samt i norra Bergsbrunna, kunde räkna med att inget mer skulle byggas mellan Bergsbrunna och Uppsävja eller Bergsbrunna och Sävja, när de planerade sitt boende. Orsaken är att överenskommelsen ovan var väl spridd för att förhindra eventuella överklaganden av Sävjanplanen.

De speciella problem som anslutningen till Skogsvägen medför kommer nämnden att behandla i ett senare skede, om planarbetet till äventyrs skulle fortsätta.

Med hänvisning till vad som ovan anförts avråder Danmarks KDN från fortsatt planarbete i Sävja 1:55.

För Danmarks kommunalnämnd

Ingemar Rolander
ordförande

Britt Dahlqvist
sekreterare

Överenskommelsen mellan boenderepresentanter och representanter för Uppsala kommun var också orsaken till stopp för ett detaljplanearbete 1997 avseende 11 villatomter på samma plats (Dp 1107 D).

TBN motiverar sitt tillbakadragande av denna plan 1997 och hänvisar till kommunfullmäktiges beslut 1980:

Tekniska Beställarnämnden TBN 1397/1997, med hänvisning till Kommunfullmäktiges beslut 1980. "Det föreslagna området är delvis planlagt som "park". I den fördjupade översiktsplanen för Sävja, antagen av KF 1980, stadgas att området mellan Sävja och Bergsbrunna ska bevaras som grönstråk till Lunsen. Den föreslagna planen skulle allvarligt inkräkta på detta grönstråk. Mot bakgrund av detta avstyrker nämnden planen".

Förslaget till detaljplan ger inte tillräcklig bredd på grönstråket för att uppfylla intentioner, löften och överenskommelser i tidigare planering. Fastigheterna i detaljplanens bör därför utgå eller flyttas till annan plats i området, t.ex. väster eller sydväst om en utbyggd förskola.

Fortsättning

Enligt planen ges förutsättningar för en fortsättning av bebyggelsen söder om planområdet, efter Kristinastigen. Föreningen har tidigare med stöd av kommunalnämnd, teknisk beställarnämnd och kommunfullmäktige hävdade att hela Lillskogen behövs som fritids- och strövområde framför allt för Sävjas del, men även för Uppsävjas och Bergsbrunnas. Värde att ha en skog med ostörda promenadstigar överstiger väsentligt eventuellt värde att få bilvägsamband mellan bostadsområden.

Yrkande

Med hänvisning till vad ovan anförts om Uppsala kommuns överenskommelser med och löften till de boende yrkas att detaljplanen omarbetas på ett sätt som bevarar hela det nu befintliga grönstråket mellan förskolan och Kristinastigen .

För Bergsbrunna Egnahemsförening

Mats Åkerblom
Ordförande i Bergsbrunna Egnahemsförening
samt sammankallande i föreningens plangrupp.